ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«*Сучасна політика ціноутворення*»

Спеціальність:	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень:	**другий (магістерський) рівень**
Освітня програма:	**Публічне управління та адміністрування**

МАУП 2026

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Сучасна політика ціноутворення
Шифр та назва спеціальності	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Рівень вищої освіти	**другий (магістерський) рівень**
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	**3 кредити / 90 год.** Лекції: 20 Семінарські заняття: 10 Самостійна робота студентів: 60
Терміни вивчення дисципліни	
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	**залік**
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya/katalog-zagalnoakademichnih-disciplin.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Хіміч Святослав Володимирович	
Науковий ступінь	Phd
Вчене звання	доктор філософії з галузі знань «Економіка»
Посада	викладач кафедри фінансів,банківської та страхової справи
Дисципліни, які викладає НПП	Фінанси, Сучасна політика ціноутворення, Ціноутворення, Професійна та корпоративна етика
Напрями наукових досліджень	Фінанси, страхування
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/my-orcid?orcid=0009-0000-8811-8801
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	sviathim@gmail.com
Контактний тел.	+38 068 025 2006
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi/himich.html

Анотація курсу. Дисципліна «Сучасна політика ціноутворення» спрямована на формування у здобувачів знань, умінь і навичок щодо застосування сучасних підходів і методів аналізу, прогнозування та оптимізації цінових стратегій у діяльності підприємств та організацій. Курс охоплює актуальні теоретичні концепції ціноутворення, методи визначення цінових політик, використання статистичних, економіко-математичних та аналітичних моделей для обґрунтування цінових рішень.

Вивчення дисципліни дозволяє досліджувати динаміку ринкових цін, виявляти закономірності формування цін, оцінювати вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на ціноутворення та приймати ефективні управлінські рішення у сфері ціноутворення.

Отримані компетентності важливі для майбутніх менеджерів підприємств, фахівців з управління цінами, аналітиків, консультантів з маркетингу та всіх, хто працює з економічною аналітикою і стратегічним управлінням ціноутворенням. Курс поєднує теоретичні знання з практичними інструментами, що сприяє розвитку здатності ефективно прогнозувати ринкові зміни та приймати обґрунтовані ціноутворювальні рішення.

Предметом навчальної дисципліни «Сучасна політика ціноутворення» є закономірності, механізми, зв'язки та взаємодії цінових процесів у діяльності підприємств та організацій, а також методи їхнього дослідження, формалізації та опису за допомогою економіко-математичних і статистичних моделей для аналізу, прогнозування та обґрунтування управлінських рішень у сфері ціноутворення.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів здатності застосовувати сучасні методи та інструменти аналізу цінових процесів, розробки цінових стратегій і політик, що забезпечує ефективне вирішення складних економіко-управлінських завдань у сфері менеджменту та маркетингу.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів з теоретичними основами сучасного ціноутворення;
- формування навичок розробки, аналізу та інтерпретації цінових стратегій;
- розвиток умінь ідентифікувати ключові фактори, що впливають на формування цін;
- навчання методам обґрунтування цінових рішень на основі аналізу ринкових даних;
- формування здатності використовувати сучасні інформаційно-аналітичні інструменти для дослідження цінових процесів;
- розвиток аналітичного мислення та здатності вирішувати комплексні завдання у сфері ціноутворення за умов невизначеності.

Пререквізити навчальної дисципліни: вища математика, статистика, економіка підприємства, мікроекономіка, макроекономіка, маркетинг, бізнес-аналітика.

Постреквізити навчальної дисципліни. знання та уміння, отримані у процесі вивчення дисципліни «Сучасна політика ціноутворення», сприяють успішному освоєнню таких курсів, як управління бізнесом, стратегічне управління, маркетинговий менеджмент, управління ризиками та управління змінами.

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

<table>
<tr><th>№</th><th>Назва теми</th><th>Методи навчання/методи оцінювання</th></tr>
<tr><td colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.Теоретичні основи ціноутворення</td><td rowspan="14">Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія);
індуктивний метод; дедуктивний метод;
аналітичний метод; синтетичний метод;
практичний (робота з економічними моделями, статистичними даними, графіками);
пояснювально-ілюстративний;
репродуктивний;
метод проблемного викладу;
частково-пошуковий;
дослідницький;
інтерактивні методи (аналіз економічних ситуацій; дискусії, дебати; мозковий штурм; ситуативне моделювання; відпрацювання навичок моделювання);
кейс-метод (аналіз реальних економічних ситуацій, пошук проблем, пропозиція рішень, побудова моделей);
моделювання професійної діяльності (побудова економічних моделей, прогнозування, сценарне моделювання).
Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, аналітичні завдання, реферати);
тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність, завдання на аналіз даних і моделей); метод самоконтролю та самооцінки;
оцінювання кейс-завдань;
оцінювання проєктних та лабораторних робіт (моделювання економічних процесів, прогнозування).</td></tr>
<tr><td>Тема 1.</td><td>Ціна та її сутність, функції цін в сучасній економіці</td></tr>
<tr><td>Тема 2.</td><td>Принципи ринкового ціноутворення. Сучасне ціноутворення на ринках різних типів.</td></tr>
<tr><td>Тема 3.</td><td>Сучасна система цін</td></tr>
<tr><td>Тема 4.</td><td>Витрати в структурі ціни виробництва</td></tr>
<tr><td>Тема 5.</td><td>Прибуток у структурі ціни виробництва</td></tr>
<tr><td colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Цінова політика підприємства</td></tr>
<tr><td>Тема 6.</td><td>Цінова тактика підприємства на ринку</td></tr>
<tr><td>Тема 7.</td><td>Цінова стратегія підприємства</td></tr>
<tr><td>Тема 8.</td><td>Державне регулювання цін у ринковій економіці</td></tr>
<tr><td>Тема 9.</td><td>Цінова політика підприємства</td></tr>
<tr><td>Тема 10.</td><td>Методи встановлення цін</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Модульна контрольна робота</td></tr>
<tr><td colspan="3">Форма контролю: залік</td></tr>
</table>

Технічне обладнання та програмне забезпечення. В освітньому процесі з дисципліни «Сучасна політика ціноутворення» використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять із застосуванням презентаційних матеріалів. Вивчення окремих тем та виконання практичних завдань потребує доступу до інформації у всесвітній мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi. Для моделювання цінових процесів та аналізу ринкових даних використовуються спеціалізовані програмні продукти та таблиці електронних обчислень.

Форми та методи контролю. Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний та підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних та семінарських занять і має на меті систематичну перевірку:

- розуміння теоретичних основ ціноутворення та економічних факторів формування цін;
- уміння застосовувати знання для розрахунку цін, побудови моделей та аналізу ринкових даних;
- навичок прогнозування цінових тенденцій та оцінки впливу факторів попиту, пропозиції та конкуренції;
- використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання цін та обробки статистичних даних.

Форми участі студентів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації з аналізу ринкових та цінових процесів;
- усні доповіді з розбору практичних кейсів з ціноутворення;
- активна участь у обговореннях, запитаннях і відповідях;
- систематичність роботи на семінарських заняттях та активна участь у дискусіях;
- робота в інтерактивних формах (мозковий штурм, рольові ігри, симуляції);
- аналіз статистичних даних, графіків, ринкових моделей та цінових сценаріїв;
- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні записки, реферати);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних нотаток;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та лекційних матеріалів.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат, виконання завдань на розрахунок цін та моделювання ринкових процесів);
- комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки знань і практичних навичок);
- презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;
- спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
- тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків, цінових моделей і сценаріїв);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарне моделювання ринкових і цінових процесів).

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	Поточний контроль знань										Підсумковий контроль		
											Модульна контрольна робота	Залік**	Загальна кількість балів
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20*	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».
Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.
Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «Сучасна політика ціноутворення»:
При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:
- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.
Неявка на модульний тест - 0 балів.
Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:
«A» - 18-20 балів;
«B» - 16-17 балів;
«C» - 14-15 балів;
«D» - 12-13 балів.
«E» - 10-11 балів;
«FX» - менше 10 балів.
Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Сучасна політика ціноутворення» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.
Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.
Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.
Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.
Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.
За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.
Оцінка самостійної роботи
Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.
Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)
критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання
Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECT8**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	**для заліку**
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Сучасна політика ціноутворення» здобувач освіти має:
- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Сучасна політика ціноутворення» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна література:

1. Березін О. В., Карпенко Ю. В. Ціноутворення в туристичному бізнесі: навч. посіб. - Суми: Університетська книга, 2016. - 168 с.

2. Березін О.В. Управління ціноутворенням: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Березін, Ю. В. Карпенко. Суми: Університетська книга, 2012. – 175 с.

3. Колесников О.В. Ціноутворення : навч. посіб. [3-те вид., виправл. та доповн.] К.: «ЦУЛ», 2016. 159 с.

4. Колесников О.В. Ціноутворення: Навч. посіб. - 2-ге вид., випр. та доп. - К.: ЦНЛ, 2006. - 144 с.

5. Колесников О.В. Ціноутворення: навч. посіб./ Колесников О.В. - 3-е вид., випр. та доп. - К.: ЦУЛ, 2007. - 144 с.

6. Круш П.В. Ціноутворення: підручник для студ. спеціальності 051 «Економіка» / П.В. Круш, О.І. Андрусь – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 292 с.

7. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Завадських Г.М. Ціноутворення: курс лекцій. – Мелітополь: 2020. – 193 с.

8. Мазур О.Є. Ринкове ціноутворення: навч. посіб./ [Мазур О. Є.]. - К.: ЦУЛ, 2012. - 480 с.

9. Основи ціноутворення: Навч. посіб./ Верхоглядова Н. І., Ільїна С. Б., Іваннікова Н. А. та ін. - К.: Кондор, 2007. - 252 с.

10. Основи ціноутворення: підруч./ [Ред. Олійник Д. І., Кириченко О. А., Денисенко М. П.]. - К.: Професіонал, 2009. - 384 с.

Допоміжна література:

1. Верхоглядова Н. І. Основи ціноутворення : навч. посіб. / Н. І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна, Н.О. Іванникова та ін. – Київ : Кондор, 2007. – 252 с.

2. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення: навч. посіб./ [Мазур О. Є.]. – К.: ЦУЛ, 2011.- 480 с.

3. Confessions of the pricing man: how price affects everything. Copernicus, 2015. 236 p.

4. Hill P. Pricing for profit: how to develop a powerful pricing strategy for your business. Kogan Page, Limited, 2015. 280 p.

5. Marn M. V., Zawada C. C., Baker W. L. Price advantage. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2012.

6. Pricing for profit: how to develop a powerful pricing strategy for your business. Kogan Page, Limited, 2013.

7. Pricing strategy: setting price levels, managing price discounts and establishing price structures. Cengage South-Western, 2011. 344 p.

8. Raju J. S. Smart pricing: How Google, Priceline, and leading businesses use pricing innovation for profitability. Upper Saddle River, N.J : Wharton School Pub., 2010. 212 p.

9. Ramanujam M., Tacke G. Monetizing innovation: how smart companies design the product around the price. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2016. 256 p.

Електронні ресурси:

1. Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 21.06.2012 р. № 5007-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007- 17#Text.

2. Податковий Кодекс України від 23.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

3. Митний Кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua.

4. Ціни та ціноутворення: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання / М. І. Кареба — Миколаїв: МДАУ, 2017. — 100 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2155/1/Tsiny_ta_tsinoutvorenn ya.pdf.